

Добрі Сусіди

Яких змін слід чекати українцям вже з січня
Стор. 3

Зелень на підвіконні: поради з вирощування

Стор. 4

Тернополянка створює рюкзаки у вигляді звірів

Стор. 8

Сільській лікарці запропонували житло і премію до зарплати

В об'єднаній громаді нестандартно вирішили проблему нестачі лікарів і запросили лікарку через соцмережі. За пів року з молодим спеціалістом уклали більше тисячі декларацій

Лідія Дербіга

«Існує стереотип, що робота в сільській місцевості непрестижна, відсутній професійний ріст і належні умови роботи. Але не в кожній міській амбулаторії є такі умови і матеріально-технічне забезпечення, як, наприклад, у Дмитрівській амбулаторії загальної практики — сімейної медицини (АЗПСМ) Кіровоградської області», — розповідає **Руслан Пушкаренко**, директор КНП «Знам'янський районний центр первинної медико-санітарної допомоги».

Ще у 2017 році сільська рада Дмитрівської ОТГ профінансувала ремонтні роботи в амбулаторії, придбала меблі та

Юлія Ягодінова стала лікарем сільської амбулаторії

необхідне обладнання, в тому числі дорогі гематологічний та сечовий аналізатори.

«Наше підприємство взяло участь у конкурсному відборі спільного проекту МОЗ та Мінрегіонбуду і отримало най-

більшу в області субвенцію для придбання службового автотранспорту. Ми придбали шість автомобілів Renault Duster».

Далі на стор. 5

«Вийшов за ворота, сів в автобус — і ти на роботі»

Компанія «Сігнет-Центр» організувала підвезення усіх працівників з найближчих сіл до роботи. Тому навіть на п'яту годину ранку виходити зручно

Діана Редька

«Ось завтра у мене маршрут. Прокидаюсь о третій ночі, через півгодини виїзд. їду, забираю механізатора у селі Плоска, потім у Карабчий, Верхівню, Мусіївку, і приїжджаю в Андрушки о п'ятій годині. Завезу доярок на ферму і приїжджаю в гараж, там нам дають наряди, і я вже їду

куди скаже керівник. А робочий день закінчується інколи о пів на першу ночі, а інколи о першій. Все залежить від того, коли доярки закінчать роботу», — розповідає про свій звичний робочий день водій автобуса «Сігнет-Центру» **Володимир Притика**.

Чоловік працює в компанії майже чотири роки. Проживає у селі Ягнятин Ружинського району.

«У мене професій дуже багато. Основна — електромонтер з ремонту і обслуговування промислового обладнання. Це типу електрик широкого профілю з

вузькою дорогою, — посміхаючись, каже Володимир і додає: — Ким я тільки не був: і трактористом, і водієм маршрутки в Києві, а тепер я водій автобуса у "Сігнеті". Вийшов за ворота, сів в автобус — і ти на роботі. А автобус, до речі, у мене "маленький", на базі "Уралу-4320"».

Графік у водіїв напружений і ненормований. Зазвичай пік робіт у компанії припадає на період посівної та жнив, проте у водіїв робота є постійно.

Далі на стор. 6

«На роботі закладів культури пандемія "відігралася" по повній, але концертів не зупинила»

Карантин став важким періодом для закладів культури, багато з них закрилися. Але, як кажуть у Ружині, було б бажання. Карантин кардинально змінив підхід до культурного життя

Діана Редька

Більша частина Будинків культури припинила свою діяльність, решта — перейшла в онлайн-формат. Проте, як зазначає директорка Ружинського районного Будинку культури **Любов Хитра**, плани на 2020-й у діячів культури були зовсім інші.

«На минулий рік було покладено багато планів. Та й розпочався він досить яскраво. Ми провели благодійні вечори колядок і щедрівок "Ружин колядує". Їх було два. Свої колядки, щедрівки дарували присутнім учасники самодіяльності майже кожного села. Кошти від проведення заходів передані для відпочинку дітей, батьки яких загинули в зоні АТО», — каже Любов Хитра.

Далі на стор. 2

Гаряча лінія

За номером телефону **0-800-303-036** продовжує роботу гаряча лінія «Сігнета».

Тут можна отримати відповіді на питання, що стосуються земельних питань, співпраці з агрохолдингом, а також виплат за паї.

Усі дзвінки — безкоштовні.

«На роботі закладів культури пандемія "відігралася" по повній, але концертів не зупинила»

Початок на стор. 1

У Ружинському Будинку культури до карантину проводили концерти і святкові вечори, на них завжди був повний зал людей. Щорічно влаштовували зустрічі з воїнами, які брали участь у бойових діях на території інших держав. А останнім до початку карантину провели творчий вечір з нагоди 30-річчя творчості народного аматорського ансамблю української пісні «Щербів». Директорка пригадує: «Активно готувалися і до 8 Березня, та цей святковий концерт був скасований. І саме тоді виникла думка показати його онлайн. В рекордні строки він був записаний, знятий і представлений у фейсбуку. Ось так розпочався карантинний період роботи без глядача. Ми вперше записували концерт. Але складнощів не було, бо у Будинку культури працюють кваліфіковані фахівці, є необхідна матеріально-технічна база. Чи успішний такий досвід? Хто знає... З одного боку — наші заходи дивляться по всій Україні, тобто більша кількість людей, а з іншого — це запис на порожній зал, а ми так скупили за аплодисментами, за живим спілкуванням».

Вже маючи чималий досвід проведення святкувань онлайн,

Концерт до дня Святого Миколая у Ружині вперше проходив на вулиці

діячі культури у Ружині зробили дистанційний концерт до Дня Конституції України, Дня Прапора та Дня Незалежності України. Таких відео за період карантину чимало зібралося на фейсбук-сторінці районного Будинку культури та на ютуб-каналі. Наживо глядачі з артистами зустрілися вже 19 грудня.

Любов Хитра розповідає: «День Святого Миколая у цьому році святкували, згідно з карантинними приписами, на вулиці. Діти раділи Миколаю, гостинцям, але свято не було таким величним, як минулоріч. На роботі закладів культури панде-

Нагороди отримали понад 30 колективів та окремих виконавців, серед них народний аматорський ансамбль української пісні «Родина»

мія "відігралася" по повній, але концертів не зупинила. Працюють гуртки, надаються послуги — все, звичайно, з дотриманням карантинних вимог».

Щорічно в Будинку культури проходять творчі звіти колективів художньої самодіяльності Ружинщини. Відбулися вони і цього року, але онлайн. Нагороди

отримали понад 30 колективів та окремих виконавців, серед них народний аматорський ансамбль української пісні «Родина» Будинку культури села Карабчіїв, вокалісти Будинку культури села Верхівня.

«Як бачимо, життя не зупинилося. Працівники культури — це фанати своєї справи, вони завжди знайдуть вихід. Ці люди працюють за ідею, бо зарплатою їх ще ніхто не здивував», — каже директорка Ружинського Будинку культури.

Згадує Любов Хитра і про приємні події року.

«Приємним подарунком до свят стало затвердження проекту Постанови КМУ про перелік платних послуг, які надають державні заклади культури. Це дійсно суттєва підтримка, адже, наприклад, від організації концертів професійних колективів за оренду приміщення на спецрахунок поступало 50 відсотків суми, а решта — до місцевого бюджету. А згідно з цією постановою всі кошти лишаються на спецрахунок закладу культури. Це вже зміни на краще! В новому році, звісно, плануємо мистецькі заходи, свята і концерти. Надіємося на зміни і на те, що карантин закінчиться», — каже вона.

У Ружині написали книгу про бійців АТО

Лідія Дербіга

Одні бійці пішли захищати Україну ще на самому початку війни, інші — кілька років тому. Війна повністю змінила їхнє життя. Когось навчила цінувати тих, хто поруч, іншим дала розуміння, що таке патріотизм. Про історії героїв-бійців із Ружинщини розповідає книга «Вони пішли захищати Україну». В ній згадані події 2013 року, а саме побиття студентів, події на Майдані та мобілізація. Книга написана Олександром Коляновським за редакцією професора КНУ імені Т. Шевченка Володимира Сергійчука.

«Ця книга описує історії героїв нашого часу, бійців АТО з Ружинщини. Вона розповідає про згуртування українського народу, про найбільш важкі події, що нас єднують. "Вони

пішли захищати Україну" — антибіографія, тобто історії бійців їхніми очима, як вони сприймали цю війну та пристосувалися. Бійці розповідають про себе все: від народження, шкільних років, їхніх занять до основного — про війну», — розповідає керівник Ружинської районної спілки учасників бойових дій антитерористичної операції **Сергій Дека**.

Всього у Ружинському районі проживає 235 ветеранів АТО. Наразі у книзі описані історії 120 бійців. Проте, як зазначає Сергій, вони хочуть написати про всіх, аби земляки знали кожного в обличчя.

«Зараз хлопці пишуть біографії та надсилають нам на електронну пошту. У нас також був проєкт "Тисяча облич", фотограф із Житомирщини провів

Книга «Вони пішли захищати Україну» знаходиться в бібліотеці Національного університету оборони України імені Івана Черняховського

фотосесію для хлопців на День Конституції, щоб можна було доповнити книгу фотографіями», — розказує Сергій Дека.

Книга розповсюджується у школах, дитсадках і бібліотеках безкоштовно. Її Сергій також передав рідній 95-й бригаді, в якій служив. Вперше книга побачила світ у 2018 році. Друге видання планувалося у 2020 році, проте через карантин цей процес зупинився.

«У лютому 2020 року ми попросили у "Сігнет-Центрі" кошти на видання книги. Це чимала сума, у 2018 році ми платили 22 тис. грн за 112 екземплярів. Тож ми вдячні, що компанія перерахувала нам 30 тис. грн. На жаль, торік так і не випустили книгу, коронавірус цей процес загальмував. Покладаємо великі надії на 2021-й. Працюватимемо також над тим, щоб книга була у форматі онлайн», — розповідає Сергій Дека.

«Всі випускники цього року здаватимуть математику»

Школярам слід підготуватися: в цьому році змінилися правила проведення ЗНО

Лідія Дербіга

Реєстрація для участі у пробному зовнішньому оцінюванні 2021 року закінчилася 19 січня. Як повідомляє МОН, через епідеміологічні загрози учасники мали змогу вибрати лише один предмет для проходження пробного ЗНО. За даними Українського центру оцінювання якості освіти, за перший день реєстрації (5 січня) для проходження пробного ЗНО електронну реєстраційну форму заповнили 1157 осіб. Найбільше учасників зареєструвалися на англійську мову, математику та українську мову. Пробне тестування з усіх предметів відбудеться 10 квітня 2021 року.

Плата за пробне ЗНО коливатиметься від 195 до 255 грн. Різниця у вартості пов'язана з особливостями організації пробного ЗНО, зокрема з вартістю друку й доставки матеріалів у тому чи іншому регіоні, прогнозованою кількістю тестувань тощо.

Найдешевшим буде тестування у Закарпатській, Івано-Франківській, Тернопільській та Чернівецькій областях. Вартість участі в одному тестуванні на території Волинської, Львівської, Рівненської, Вінницької

Класна кімната Андрушківського ліцею ім. Вітрука оформлена згідно зі стандартами «Нової української школи»

та Житомирської областей становить 240 гривень. А найдоржче пробне ЗНО обійдеться учасникам із Донецької та Луганської областей: вони заплатять 255 гривень.

Попри те, що в цьому році вартість пробного тестування більша, учасники пробного ЗНО матимуть додаткові можливості. Вони зможуть завантажити тестові зошити з усіх навчальних предметів із переліку предметів ЗНО-2021 і пройти тестування вдома, після чого внести свої відповіді у форми на спеціальному сервісі для визначення результатів.

Крім того, Український центр оцінювання якості освіти та ГС «Освіторія» підготують офіційні відеокоментарі до завдань пробного ЗНО-2021. Експерти УЦОЯО докладно проаналізують кожне

завдання й порадять, як отримати найвищий бал на ЗНО.

Які предмети ЗНО треба складати абітурієнтам у 2021 році

Цьогоріч випускники зможуть складати ЗНО з п'яти предметів (раніше — максимум із чотирьох). До переліку обов'язкових предметів у 2021 році додали математику. Раніше випускники могли обирати між математикою та історією України. Іспити з математики вступники складатимуть на тому рівні, на якому вивчали цей предмет у школі, тобто стандарт або профільний. Проте у 2021 році абітурієнти зможуть складати іспити як із української мови та літератури, так і виключно з української мови.

Заступниця директора Українського центру оцінювання якості освіти **Тетяна Вакуленко**

розповіла: «Завдяки тестуванню з української мови і літератури випускник отримає три оцінки: за ДПА, за ЗНО з української мови та за ЗНО з української мови і літератури. А якщо випускник не хоче вступати до вишу, то він може здати лише ЗНО з української мови. Це дозволить йому отримати лише оцінку з Державної підсумкової атестації (ДПА)».

Реєстрація для участі у ЗНО триватиме з 1 лютого до 5 березня 2021 року.

У 2021 році будуть також дійсні сертифікати ЗНО з 2018, 2019, 2020 та поточного років. До того ж абітурієнти зможуть обирати, сертифікат якого року та з якого предмету їм подавати.

За успішне складання ЗНО випускники отримають премію Президента України

У 2021 році Кабінет Міністрів України пропонує виділити для преміювання школярів, які за результатами ЗНО здобудуть найвищі бали, 100 тисяч гривень. Проєктом документа передбачено заснування 20 щорічних премій, які будуть виплачуватися одноразово. Кожна грошова виплата становитиме 5000 гривень. Премії призначатимуться відповідно до результатів учасників, які набрали 200 балів із двох і більше навчальних предметів.

Мінімальна зарплата зросла на тисячу гривень

З початку 2021 року в Україні сталося чимало змін у різних сферах життя. Зокрема в січні збільшилась зарплата, штрафуватимуть за обслуговування клієнтів російською, а учнів підвозитимуть до шкіл спеціальними автобусами

Наталія Столярчук

Збільшилась мінімальна зарплата

Із 1 січня 2021 року в Україні збільшилась мінімальна заробітна плата до 6 тис. грн. В грудні українці отримували щонайменше 5 тис. грн.

«Збільшення мінімалки на тисячу — це чимало. Можливо, краще було б піднімати її на невеликі суми, тоді наслідки цього були б не такими відчутними. Чим більша зарплата,

тим більше оподаткування для малого та середнього бізнесу. Є ризик, що зросте тіньова плата за роботу. Хтось із підприємців збільшить робітникам зарплату, хтось пропонуватиме працювати неофіційно. Можливе навіть скорочення персоналу, аби виконати вимоги уряду. Але якщо у людей таки буде більше грошей, то розвиватиметься торгівля. Але зростуть ціни через більший попит», — говорить економіст Олександр Охріменко.

Окрім зарплати, підняли одноразову виплату постраждалим військовим та їхнім сім'ям. У разі інвалідності виплатять від 158,9 тис. грн до 908 тис. грн. У разі поранення — 113,5 тис. грн. Родинам загиблих платитимуть від понад 1,1 млн грн до понад 1,7 млн грн.

Обслуговувати клієнтів дозволено лише українською мовою

З 16 січня 2021 року українська мова стала обов'язковою у сфері послуг. Нею з клієнтами мають говорити працівники магазинів, кав'ярень, кафе і ресторанів, банків, заправок, спортзалів, аптек, бібліотек тощо. Українською мають бути написані меню, цітники, маркування, квитки, технічні характеристики товарів. Допускається дублювання цієї інформації іншими мовами.

За порушення норм штрафуватимуть: від 5,1 тис. грн до 6,8 тис. грн.

Для школярів мають організувати автобусне підвезення

Із січня 2021 року в Україні почав діяти новий санітарний регламент для шкіл. Відповідно до нього учнів, які живуть більше

ніж за 2 км від школи, підвозитимуть на навчання. Відстань від дому до зупинок не повинна перевищувати 500 м.

Відповідатимуть за підвезення учнів органи місцевого самоврядування. Вони ж забезпечать закупівлю транспорту, складуть маршрути та вирішать інші організаційні питання. При цьому дозволеними варіантами є як власні шкільні автобуси, так і спеціально орендований чи громадський транспорт.

Встановили нові тарифи на електроенергію

Уряд скасував пільговий тариф на електроенергію для населення, що діяв із 2017 р. Люди сплачували 90 коп. за кожен із перших 100 кВт. Решту місячного обсягу покривали за ціною 1,68 грн/кВт. Із 1 січня діє фіксована ціна — 1,68 грн/кВт.

Зелень на підвіконні: поради з вирощування

Під час карантину важливо забезпечити себе вітамінами. Адже їх так бракує наприкінці зими, коли закінчуються запаси яблук у погребі та свіжих овочів на ринку і полицях магазинів

Наталія Столярчук

«**Б**ігти за дорогими цитрусовими не варто. В них вітамінів не так багато, як нам здається, а купувати тепличні овочі взагалі неефективно. Краще їсти зелень, ту, яку можна виростити у теплиці чи на городі. Всі салати, петрушка, кріп зміцнюють організм, сприяють схудненню і покращують настрій», — каже дієтолог **Наталія Гурманюк**.

Особливо корисно давати зелень дітям. Через дистанційне навчання і брак вітаміну Д їм потрібно стимулювати зміцнення імунітету.

«Раджу не бігти на базар і не купувати кріп втридорога, а виростити його на підвіконні. Я так роблю вже кілька років, і моя родина майже не відчуває гіповітамінозу. Постійно вирощую петрушку, кріп, листя салату, руколу, коріандр і базилік», — каже дієтолог.

Щоб розсада не хворіла і добре росла, насіння обов'язково треба пропарити і продезінфікувати.

«Потрібно підігріти воду до 60°C і на дві хвилини опустити в неї загорнуте в марлю насіння. Потім розстелити тканину на тарілці, рівномірно розгорнути пропарене насіння і вільними краями марлі вкрити зернята.

Тарілку поставити у прохолодне темне місце на два-три дні. За цей час насіння починає "кільчитися" — на кінчиках з'являються білі проростки. Тоді його можна сіяти», — каже Наталя.

Насінина вона радить викласти поверх ґрунту, потім засипати шаром землі завтовшки близько 1 см і збризнути теплою водою. Земля сама ущільниться так, як треба.

«Насіння кропу можна не замочувати, а висаджувати відразу у зволожений ґрунт, але для цього необхідно підібрати правильні сорти для приміщення. Краще за все підійде "Грибовський", також можна придбати сорт "Рішельє" або "Аеліта". Кріп потрібно часто поливати, тоді він буде пишним і ароматним. Для удобрення додаю на літр води чайну ложку нашатирного спирту. У такому розчині міститься азот, який рослині потрібен для нарощування зеленої маси», — каже Наталя.

Коріандр — невибаглива рослина, але теж потрібно вибрати правильний сорт: «Промінь», «Янтар», «Зміна». Насіння можна заздалегідь проростити у вологій тирсі, а потім висадити у ґрунт на глибину 2 см на відстані 5-10 см одне від одного. Після посадки контейнер із насінням потрібно накрити плівкою і регулярно поливати і провітрювати. Перші сходи з'являться через кілька тижнів, потім кінзу потрібно обприскувати водою або підтримувати високу вологість повітря.

«Важко виростити базилік. Він любить тепло, тому ставлю горщик із ним у найтеплішому місці на кухні. Базилік проростає

Взимку на ринку найпопулярніші кріп, петрушка та молода редиска. Пучок кропу обійдеться у 12-15 гривень

найдовше, майже чотири тижні», — каже жінка.

Популярну нині руколу треба вирощувати в добре освітленому місці.

«Сіяти насіння руколи потрібно на глибину 1,5 см або не роблячи лунок, а попередньо зробивши верхній шар ґрунту щільнішим. Після того як посіяли, насінина можна акуратно притиснути до землі дерев'яною лопаткою», — розповідає Наталя.

Паростки різного насіння довжиною 5-8 см будуть готові до вживання в їжу через 10 днів. Доведено, що в них міститься у десятки разів більше ферментів, вітамінів, мінералів і амінокислот, ніж у звичайних овочах або фруктах. Пророщувати зелень зовсім не складно, головне — знайти сонячне місце в будинку і не забу-

вати поливати. Для вирощування мікрозелені можна використовувати горох, соняшник, нут, маш, овес, ячмінь, пшеницю, крес-салат, базилік, гірчицю, шпинат, кріп та інше насіння.

Щодо поливу єдиного рецепту немає.

«При поливі треба стежити за тим, наскільки наповнюється мисочка під горщиком. Якщо в ній застоюється вода, це означає, що ми поливаємо надто часто. Якщо вода швидко зникає, це означає, що вологі стільки, скільки потрібно», — каже Наталя.

Але вода обов'язково має бути відстояною або профільтрованою, а також мати кімнатну температуру.

«Кажуть, що людям холодна вода в зуби заходить, а рослинам — у кореневі волоски. Вони дуже чутливі та не вбиратимуть воду, доки вона не нагріється до оптимальної для рослини температури. Вода при цьому буде застоюватися, і ймовірність загнивання підвищиться», — пояснює дієтолог.

На кожній упаковці з насінням вказаний період, за який має вирости рослина.

«Там зазвичай пишуть, за скільки часу з'являються перші листочки і як швидко можна отримати врожай. За моїми спостереженнями, рослини дуже часто проростають швидше, ніж там вказано», — уточнює жінка.

Зазвичай зелені, щоб вирости, потрібно від 25 днів.

«Залучайте до садівництва і своїх дітей. Садівництво дуже тренує терпіння, і це ще один великий плюс», — каже Наталя.

У банці створюють рослинні композиції

Наталія Столярчук

Під час карантину багато людей знайшли собі нові захоплення і почали вирощувати мінісади. Це хороший спосіб зняти стрес від повсякденних справ і отримати позитивні емоції.

Дизайнер інтер'єрів **Тетяна Антонець** із Рівного переробила старий круглий акваріум на мінісад, флораріум.

«Мінісади тепер роблять у будь-якій скляній посудині: пляшці, банці чи келиху, навіть у колбах лампочок. Тепер це модна декорація. Я взяла сенполії, как-

Догляд за мінісадом допомагає зняти стрес і отримати позитивні емоції

туси та сукуленти. Вони ростуть найкраще. Люди садять також орхідеї, алоказії, цикламени, папороть і плющ. В одному флораріумі можна садити не більше трьох-п'яти видів рослин», — говорить Тетяна Антонець.

На дно акваріума вона поклала гальку та керамзит для дренажу. Перед тим обдала їх окропом для дезінфекції. Ґрунт прожарила в духовці, щоб позбутися грибків. Мушлі та дерев'яний корч протерла спиртом.

«На гальку насипала ґрунт завтовшки 5 см. Висадила рос-

лини і знову присипала землею. Зверху обклала їх камінцями, мохом і гілками. Набираю воду в корпус від кулькової ручки, як у піпетку — і поливаю під корінь фіалки раз на тиждень. Рослини висаджують у банки з кришкою. Їх поливають раз на три місяці. Кришку відкривають раз на тиждень, щоб провітрити», — ділиться досвідом Тетяна.

Якщо флораріум стоїть біля стіни, рослини висаджують каскадами — низькі спереду, високі позаду. Якщо на столі — найбільшу рослину висаджують у центрі.

Сільській лікарці запропонували житло і премію до зарплати

Початок на стор. 1

«Також була залучена державна субвенція і придбане телемедичне обладнання для 11 амбулаторій загальної практики — сімейної медицини», — розповідає директор.

Але все це не допомогло вирішити основну проблему місцевої медицини: відсутність достатньої кількості медпрацівників для охоплення всього населення. Необхідність розвитку сільської медицини та залучення молодих лікарів Руслан Пушкаренко пояснює так: «По-перше, це доступ людей до гарантованого державою пакету медичних послуг, по-друге, це фінансова спроможність закладу, адже підприємство отримує кошти від Національної служби охорони здоров'я відповідно до кількості укладених з лікарем декларацій».

Нагадаємо, що згідно з медичною реформою 2018 року змінилося фінансування первинної ланки медицини. Національна служба здоров'я оплачує надані медзакладом послуги за кількістю підписаних із пацієнтами декларацій. Тобто є пацієнт — є гроші, нема пацієнта — нема грошей. Пацієнти можуть самі обирати лікаря та медзаклад, у якому лікуватися. Проте у жителів Дмитрівської ОТГ великого вибору не було. В амбулаторії працювали два лікарі, але, на жаль, одна лікарка передчасно пішла з життя. Тому гостро постало питання пошуку нових працівників.

«Ми подали заявки в департамент охорони здоров'я, центр зайнятості, розмістили оголошення на сайтах з пошуку вакансій, в електронних ресурсах місцевого і обласного рівня, профільних групах у соціальній мережі Facebook, кілька разів готували відеосюжети на "Суспільному телебаченні"», — розповідає Руслан Пушкаренко.

На період пошуків питання медичного забезпечення жителів Дмитрівської громади було частково вирішене за рахунок роботи сумісника зі Знам'янської амбулаторії. Одночасно проводилися переговори з можливими кандидатами і ознайомлення їх з умовами праці.

Юлія Ягодінова має 1600 підписаних декларацій із пацієнтами

Оскільки пошуки все ще були марними, виникла ідея привернути увагу молодих спеціалістів матеріальною складовою. Для молодого лікаря Дмитрівська ОТГ була готова на все: купити житло, оплачувати комунальні послуги, повертати гроші за проїзд, якщо лікар не захоче проживати у селі, або ж виплатити «підйомні».

«Я провів перемовини з сільськими головами на території тих сільських рад, де відсутні

Для молодого лікаря Дмитрівська ОТГ була готова на все: купити житло, оплачувати комунальні послуги, повертати гроші за проїзд

лікарі. Досягнуті домовленості про фінансові гарантії для залучення лікарів до роботи у сільській місцевості. Це забезпечення службовим житлом, стимуляційні виплати у розмірі 20-30 тис. грн, щомісячне преміювання у розмірі посадового окладу тощо», — говорить Руслан Пушкаренко.

Юлію Ягодінову директор КНП «Знам'янський районний центр первинної медико-санітарної допомоги» знайшов у фейсбуку. Жінка закінчила інтернатуру, проте на той час перебувала у декретній від-

пустці та виготовляла торти на замовлення.

Руслан розповідає: «Про Юлію Ягодінову я дізнався від своєї колеги. Вона звернула увагу на освіту дівчини, яка займалася авторською випічкою. Я відразу написав їй у фейсбуку, дізнався, що вона має освіту лікаря та виховує двох доньок, і вік меншої не дозволяє їй займатися медичною практикою. Згодом телефонував Юлії майже щомісяця протягом року, і вона погодилася оглянути амбулаторію».

А ось що розкаже Юлія Ягодінова: «Подвійну зарплату амбулаторія готова була платити лише тому лікарю, який прийде в штат. І ніхто з фахівців старшого віку, які їздили в амбулаторію з районної лікарні, не наважився кинути своє місце роботи і житло. От і мені запропонували подвійний оклад, який складав понад 7 тис. гривень. Крім цього, обіцяли заплатити 20 тис. грн "підйомних". Але я погодилася працювати тут не через високу зарплату, а через хороші умови в амбулаторії. Громада була готова придбати лікарю квартиру чи будинок, якщо той підпише договір про співпрацю на 10 років. І комунальні послуги оплачувати пропонували, і транспортом забезпечувати».

Однак Юлія Ягодінова відмовилася від житла у Дмитрівці, бо

має будинок у сусідньому селищі Знам'янка, що за 15 км від її нового місця роботи. У Юлії було лише дві умови: щоб її підвозили до місця роботи і щоб її дитину влаштували в дитячий садок.

«На зустрічі з головою Дмитрівської ОТГ Наталею Стиркульми досягли домовленості про влаштування дитини у дитячий садок та підвезення лікарки до місця роботи. Ми також провели активну роботу з населенням, і люди із задоволенням йдуть до Юлії укласти декларації та отримувати медичні послуги», — говорить Руслан Пушкаренко.

Юлія Ягодінова вийшла на роботу 1 квітня 2020 року. Вона працює лікарем-терапевтом та обслуговує доросле населення.

«Тут чудові люди і виняткова інфраструктура. Такого дитячого садочка навіть у Кропивницькому не побачиш. Місцеві жителі, які давно відчували дефіцит лікарів, ставляться до мене винятково добре, і мені тут працювати комфортно. Зрештою, це моя перша робота — до цього я працювала тільки як лікар-інтерн», — розповідає лікарка про свої враження.

За півроку роботи Юлія Ягодінова уклала 1600 декларацій з пацієнтами.

«Як сімейний лікар я повністю супроводжую свого пацієнта, роблю все, що стосується первинної ланки. Часто доводиться їздити до хворих додому», — каже Юлія.

Окрім Юлії, в амбулаторії працюють ще два сімейних лікарі на півставки, вони приїжджають у Дмитрівку тричі на тиждень. Є також в амбулаторії сучасний стоматологічний кабінет.

Восени 2020 року штат працівників амбулаторії поповнився новим лікарем — педіатром.

«У вересні 2020 року до нашої команди приєдналася лікар-педіатр Вікторія Зелепухіна з міста Кривий Ріг. Вона побачила відеосюжет про те, як ми знайшли Юлію, та зацікавилася умовами працевлаштування. Дмитрівська громада виплатила їй 30 тис. грн стимуляційних і забезпечує доплату до посадового окладу», — говорить Руслан Пушкаренко.

«Вийшов за ворота, сів в автобус — і ти на роботі»

Початок на стор. 1

Чоловік розказує: «На фермі вихідних немає. Коровам все одно, яке число, чи то карантин, чи державне або релігійне свято. Вони хочуть, щоб за ними доглянули, подоїли та нагодували. У нас дві зміни на фермі — одна з Карабчієва, інша з Андрушок. Як правило, місцевим, що живуть поблизу, доставка не потрібна. Я займаюся доставкою доярок з інших сіл. Коли людей багато, допомагаю колегам, розвозю людей у Бистріївку чи Харліївку».

Всього автобусів, які доставляють людей до місця роботи, у «Сігнет-Центрі» шість. Проте, як розповідає Володимир, у сезон, коли багато людей, за одним рейсом може їхати два автобуси — задля комфорту пасажирів.

«Я місцевий, знаю і села, і коли, кого та куди завезти. А все, чого на початку не знав — люди показали. За чотири роки все вивчив», — говорить Володимир Притика.

Водіям автобуса, як і всім, під час карантину довелося пристосовуватися до нових умов.

Чоловік згадує: «Ми маски людям видавали, антисептиками обробляли автобуси. Було все не так, як завжди, але за кілька днів ми звикли. Я всім пасажирам казав: "Якщо ви без маски, то це загроза здоров'ю — вашому і ваших колег, а в кожного з вас сім'я". На щастя, свідомі всі, і проблем не було».

Робота водія вимагає неабиякої

Володимир Притика працює водієм автобуса і розвозить працівників на роботу

якої пунктуальності та дисциплінованості. Але, як зазначає Володимир, це все справа звички.

«За чотири роки проспав максимум три рази. До графіку звик, прокидаюся без будильника і чекаю, коли він подзвонить».

«Робочий день залежить від того, коли доярки закінчать роботу»

Бувало, що з машиною траплялися проблеми і я запізнювався на півгодини, інколи запізнювався через погодні умови, бо взимку була заметіль. Але цієї зими вже з цим не буде проблем. У нас снігу ще не було, проте був лід на дорозі завтовшки 2 см. Я сміявся, що ніхто не їздив по дорогах, тільки один "Урал". Але водночас за таких умов і не

дуже смішно, адже відповідаєш за здоров'я людей», — розказує водій.

Особливо чоловік задоволений колективом, з яким і пожартувати можна, і серйозну поломку відремонтувати.

«Колектив і керівництво — всі дружні, допоможуть, підкажуть. Сам ніколи не ремонту автобус, мусять допомагати, бо одне колесо моєї машини важить 150 кг. Якщо раптом складеться непередбачувана ситуація — є на кого надіятися. Такі ситуації були раз чи два за чотири роки. З власного досвіду скажу, що водії стараються обов'язково вийти на роботу. Всі мене розуміють, які то відчуття, коли хтось інший сідає за кермо твоєї машини. Навіть якщо він гарно їде, все одно щось на душі шкребе».

Цікаві цифри про компанію «Сігнет»

Щоб краще зрозуміти масштаби роботи компанії, уявіть:

Якщо скласти до купи **пробіг вантажного автотранспорту** за 2020 рік і допустити, що цю відстань міг проїхати один автомобіль, то він обігнув би сухопутний кордон України 100 разів.

Для **транспортування молока**, виробленого тваринницькими підприємствами компанії за рік, знадобилось би 1500 молоковозів.

Якби **весь зібраний урожай "Сігнет-Центру"** завантажити в автомобілі-зерновози та виставити їх колоною, її протяжність дорівнювала б відстані від Житомира до Києва.

Якби **все зерно, що перевалили елеватори** компанії, завантажити у вагони, протяжність потяга склала б 62 км, а вагонів було б 4400.

Якби **весь вироблений заводом "Сігнет-Центру" цукор** помістити в мішки вагою 50 кг, то їхня кількість була б більшою, ніж чисельність мешканців міста Вінниця — 378 тис.

Автобуси «Сігнета» курсують за наступними маршрутами:

села: Мовчанівка, Ружин, Плоска, Ягнятин, Карабчіїв, Верхівня;

села: Ягнятин, Карабчіїв, Мусіївка;

села: Вчорайше, Шпичинці, Бистріївка, Макарівка;

с.м.т. Попільня, вул. Новопавлоцька;

села: Василівка, Харліївка, Красногірка;

села: Ягнятин, Верхівня, Бистріївка.

З відкриттям нового елеватора у селі Козятин керівництво компанії також налагодило доставку туди співробітників.

На елеватор у селі Козятин організували доставку працівників

Начальник елеватора у с. Козятин **Василь Набока** розповідає: «Доставка працівників на елеватор у селі Козятин розпочалася відразу, з початку прийому зерна на елеваторі. Одного автобуса цілком достатньо, оскільки штат працівників у нас невеликий. Автобус відправляється о пів на сьому ранку із села Махаринці та прямує за маршрутом Сестринівка — село Козятин — місто Козятин. Люди прибувають на роботу о 7.40, назад їх забирають о 20.20. Це все безкоштовно, зручно і нам — бо всі вчасно прибувають на роботу».

Телеграм
<https://cutt.ly/ds-tg>

Вайбер
<https://cutt.ly/ds-vb>

«Знаю своїх пайовиків по іменах, по прізвищах та в кого що болить»

У компанії «Сігнет-Центр» швидко опрацьовують усі питання пайовиків. Іноді для вирішення проблеми достатньо телефонного дзвінка

Діана Редька

Якби всі пайовики «Сігнет-Центру» одного дня звернулися до земельного відділу компанії хоча б з одним питанням, було б більше восьми тисяч звернень. Тому, щоб оперативно реагувати на всі запити орендодавців, «Сігнет-Центр» створив посаду менеджера у соціальній сфері, або, як кажуть у регіоні — «менеджера села».

«Ще з початку діяльності компанії була людина, яка безпосередньо спілкувалася з пайовиками та по ланцюжку далі комунікувала з компанією. Тільки до 2019 року назва посади була іншою, а обов'язки по суті однакові», — розповідає менеджер у соцсфері села Огіївка **Надія Андрійчук**.

На прохання розповісти про свій трудовий шлях Надія не вагаючись відповіла: «Починала працювати бухгалтером автопарку колгоспу «Комуніст», в якому було об'єднано чотири села: Городок, Огіївка, Голубівка та Зарудинці. Після їх роз'єднання мене направили на роботу в Огіївку, де я також працювала в бухгалтерії, але вже вела і тракторний парк, і автопарк, і запчастини. Після того як розпалося в Огіївці господарство, ми перейшли в ВАТ «Умань Фермаш», і нас об'єднали з Княжиками і Городком. Там теж працювала в бухгалтерії. З часом господарство купив «Світанок», а після цього потрапила у «Сігнет»».

Осінь — основний піковий період у роботі менеджера у соціальній сфері. Видача орендної плати натурою, оранка городів — менеджер села відповідає за все це та ще цілу низку інших питань.

«Весь рік, незалежно від пори, ми маємо роботу. Переукладаємо договори, робимо заявки на отримання грошей. В Огіївці, порівняно з усіма окрешніми селами, найбільше людей, які беруть орендну плату натурою. У нас тут

Надія Андрійчук, менеджер у соціальній сфері села Огіївка

на території склади. З середини літа до осені видаємо пшеницю. Восени отримуємо кукурудзу, і до морозів займаємось оранкою городів», — розповідає Надія.

Серед пайовиків села Огіївка є й свої традиції.

«Ми взяли за правило починати оранку городів по вулицях, щоб трактор не переїжджав з однієї на другу. Тоді люди точно знають, коли їхня черга. Хіба якщо людина не встигла прибрати город чи ще є якісь нюанси — домовляємось особисто, і тоді трактор закінчує оранку по черзі та повертається до тієї людини.

Всі мають право скористатися цією послугою від компанії. А вже якщо хтось хоче сіяти озимі культури, тоді пишуться в чергу, і трактор до них раніше за інших приїжджає», — розказує жінка.

Огіївка — село невелике, всього 320 дворів. Як розповідає Надія, в основному тут живуть люди передпенсійного і пенсійного віку. Тому діти пайовиків часто звертаються за переоформленням земельних ділянок.

«Якщо у пайовиків виникають запитання з приводу переоформлення земельної ділянки, вони звертаються до мене, я на-

бираю договори, підписуємо і відправляю їх у земельний відділ», — говорить Надія.

Найближчим часом договори набиратиме в новій земельній програмі. «Новації є постійно, і від них не варто тікати. Досить вивчити, як працювати з новою програмою, і відразу видно результат, наскільки вона спрощує процеси. Порівняю роботу в компанії зі «Світанком», коли двічі на тиждень їздили здавати звітність в офіс. В «Сігнет-Центрі» набагато простіше: вирішили питання по телефону і пішли далі», — розказує Надія Андрійчук.

Надія родом із Дерганівки, проте в Огіївці прожила 35 років. Вважає це перевагою, адже зі знайомими людьми спілкуватися легше.

Надія співпрацює більш ніж з 350 пайовиками.

«Знаю своїх пайовиків по іменах, по прізвищах та в кого що болить. Не пригадую ситуацій, щоб було складно знайти спільну мову. Більшість людей перейшли з «Ружинського краю» до «Сігнет-Центру», то дуже задоволені», — каже менеджер.

Вона зауважує, що мало бути спеціалістом у своїй справі, потрібно бути ще й психологом.

«Буває, людина прийде — і вона плаче, і ти з нею поплачеш, поспівчуваєш. Звертаються з багатьма проблемами. Іноді бабуся просто хоче виговоритись. Обговорюємо і ціни на газ, і ситуацію в країні», — каже жінка.

Карантин вніс певні корективи в роботу менеджера із соціальної сфери. Спілкування перейшло в телефонний режим, лише нагальні справи вирішували при зустрічі.

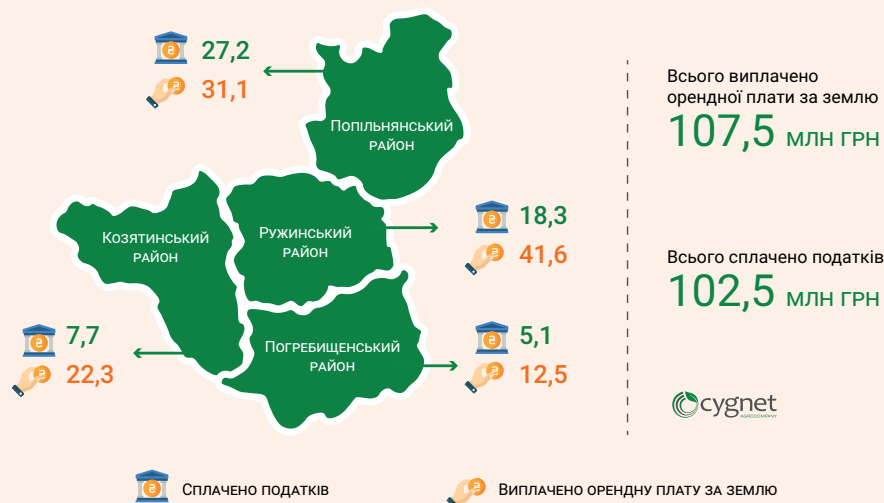
«Приходили до мене тоді, коли хотіли договір переукласти, отримати зерно. Не скажу, що спілкування в період карантину суттєво змінилося. Все так само, що по телефону, що наживо. Всі питання ми нормально вирішуємо, емоції ж теж по телефону можна передати. А негативу не отримую і сама не розповсюджую. Щаслива, що в нас із пайовиками гарні відносини — мене підтримують і зрозуміють, коли треба. Робота менеджером села мені до вподоби, не скажу, що вона важка, відчуваю, що «моя»», — говорить Надія.

У 2020 році «Сігнет» сплатив 102,5 млн грн податків

Компанія «Сігнет» працює у рамках правового поля та у повному обсязі виконує усі податкові зобов'язання для наповнення як місцевих, так і Державного бюджету. Впродовж 2020 року компанією було сплачено понад 58,3 млн грн в чотирьох районах її присутності: Попільнянському, Ружинському, Козятинському та Погребищенському. Крім того, до держбюджету «Сігнет» сплатив 44,2 млн грн.

«Податки є основним джерелом бюджетних надходжень країни, а отже, джерелом її розвитку. Компанії, що ведуть бізнес прозоро та виконують свої обов'язки перед державою, забезпечують її соціально-економічну стабільність та суспільний добробут. Варто пам'ятати, що сплата податків — це не подвиг, а обов'язок, який ми зі свого боку сумлінно виконуємо», — розповідає фінансовий контролер ТОВ «Сігнет-Центр» **Алла Шпак**.

ІНФОРМАЦІЯ ПРО ВИПЛАТИ «СІГНЕТА» У 2020 РОЦІ, МЛН ГРН

Тернополянка створює рюкзаки у вигляді звірів

Ірина Веприк навчилася новій справі. Жінка виготовляє з вовни справжні витвори мистецтва

Лідія Дербіга

За освітою Ірина — юрист. Працювала державним виконавцем, потім на підприємстві юрисконсультантом. Наразі за фахом жінка не працює, офісні будні вирішила поміняти на заняття творчістю.

«Мое знайомство з валянням відбулося завдяки моїй мамі та її сестрі Світлані. Тітка навчила основам техніки валяння, а мама надала поштовх до подальшого навчання, вона показала, як робити одяг. Це було приблизно вісім років тому, тоді я зробила кілька квіточок і невеликих сувенірів. Знову цікавість до цього виду рукоділля повернулася, коли була в декретній відпустці. Навчилася робити вже складніші речі, наприклад, дитячі платтячка, і відтоді це захоплення мене не полишає», — розповідає Ірина.

Валяння — це створення виробів із волокон непряженої вовни. Ця техніка рукоділля — одна із найдавніших, сьогодні вона досить популярна.

«Суть техніки валяння полягає у збитті вовни за допомогою спеціальної голки або мильного розчину. Під час цього волокна вовни переплітаються та зчіплюються між собою. Так утворюється щільний матеріал», — пояснює жінка.

Першими власноручно виготовленими виробами Ірини були заколки-квіти для по-

Ірина Веприк каже, що з її котиками люблять фотографуватися перехожі

друг, пара закоханих котиків, мишенята і феї. З часом жінка почала удосконалювати свою майстерність і виготовляти наплічники.

«Навчалася у інших майстринь онлайн та очно, і зараз намагаюся дізнаватися щось нове, поглиблювати свої знання, втілювати це все у своїх виробках. Торік навчилася робити рюкзаки у вигляді котів. Якось побачила їх в інтернеті, і вони дуже мені сподобалися. А коли з'явилася можливість навчитися робити такі рюкзаки, з великою радістю поїхала на майстер-клас до їхньої авторки Марини Бескоровайної. Ця ідея так захопила мене, що згодом з'явилися також рюкзаки у вигляді єнота і навіть динозавра», — розповідає майстриня.

Матеріали для валяння вона замовляє в спеціалізованих інтернет-магазинах. Проте сама робота вимагає чималих зусиль та часу.

«Валяння потребує багато часу і терпіння. Тут не потрібно

Ірина Веприк навчилася робити одяг з вовни

поспішати, якщо хочете, щоб виріб був якісний і гарний. Наприклад, при створенні одягу потрібно розкласти на дуже великій площі вовну та декор, це потребує багато часу і фізичних сил. Щоб створити рюкзак у вигляді кота, потрібно працювати тиждень», — розказує Ірина.

«Син замовив рюкзак у вигляді крилатого динозавра»

Для дітей замовляють фей, лялечок, платтячка, для дорослих — сувеніри та аксесуари. А рюкзаки користуються попитом і у дорослих, і у дітей. Дизайн своїх виробів жінка старається не повторювати.

«Якось робила рюкзак для племінниці, дуже сподобалися кольори і дизайн, тому зробила ще один схожий. Але все одно щоразу виходить інший виріб, адже це ручна робота, і тому

Рюкзак у вигляді дракона з'явився на замовлення сина

двох повністю однакових речей не буває», — пояснює майстриня.

Ірина не лише сама навчається, а й знайомить бажаючих із технікою рукоділля, дає майстер-класи. Новачкам радить не переживати, якщо щось не виходить відразу, а продовжувати працювати і вдосконалювати свої вміння, навчаючись в інших майстринь.

«Валяння для мене не просто хобі, це одночасно і відпочинок, і робота, яка приносить задоволення», — каже Ірина.

Майстриня має багато творчих планів, які хоче втілити в життя вже цього року. Вона постійно працює над собою, черпає натхнення у всьому, що її оточує.

«Маю дома маленький генератор ідей — мого сина, деколи він мені підкидає досить цікаві ідеї. Син замовив рюкзак у вигляді крилатого динозавра. Також інколи мене надихають роботи інших майстрів у різних техниках, не тільки валяння вовни», — розповідає Ірина.

У Вінниці з'явилося літературне кафе

Наталія Столярчук

Михайло Жилін відкрив у Вінниці незвичне кафе. У ньому готують пончики прямо перед відвідувачами.

«Ми з дружиною переїхали до Вінниці з Донецька. Свого часу я був на війні і тяжко травмувався. Останні роки викладав в університеті імені Стуса. Потім вирішив, що хочу відкри-

Один пончик із соусом коштує п'ять гривень

ти власну справу», — розповідає Михайло.

Чоловік брав участь у конкурсних бізнес-проектів, який проводила міська рада, і виграв. За це йому організували навчання у київській школі економіки.

«Пончики супроводжували мене все дитинство у Донецьку. Їх носили у гості, брали на прогулянку чи до кави. А у Вінниці

такого нема. Ми відкрили кафе у тому районі, де колись мешкав Михайло Коцюбинський. Назвали його символічно — Intermezzo, на честь його твору. Ми обоє з дружиною літератори. Вважали, що це має бути кафе для людей, які люблять читати. Навіть думали поставити на столиках підставки для мобільних телефонів», — каже Михайло.